

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci maloletých **J.**, nar. X. a **L.**, nar. X., obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom **Ú.**, deti rodičov matky **PaedDr. Mgr. art. J., ArtD.**, bytom B., zastúpenej **JUDr. M.**, advokátkou, so sídlom B. a otca **Ing. M.**, bytom R., zastúpeného opatrovníčkou **I.**, bytom R., **o návrhu matky o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3 P 32/2013, o návrhu otca na prikázanie veci Okresnému súdu Ružomberok z dôvodu vhodnosti, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3 P 32/2013 Okresnému súdu Ružomberok **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh otca maloletých v zastúpení jeho opatrovníčkou na prikázanie veci inému súdu podľa § 12 ods. 2 O. s. p. z dôvodu vhodnosti. Otec maloletých v zastúpení svojej opatrovníčky ako dôvod na delegáciu veci v návrhu uviedol, že žiada prikázať vec Okresnému súdu Ružomberok z dôvodu svojho zdravotného stavu. Uviedol, že je ťažko psychicky a zdravotne postihnutý, v dôsledku čoho bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Jeho opatrovníčka musí zabezpečovať jeho osobnú starostlivosť. Zúčastňovaním sa na pojednávaníach v Bratislave by sa narušil jeho celkový harmonogram a denný režim. Okrem toho opatrovníčka by musela zabezpečiť inú vhodnú osobu, ktorá by sa o neho v tomto čase starala. Opatrovníčka vynakladá zvýšenú aktivitu na zlepšenie jeho zdravotného stavu, ktoré činnosti trvajú aj niekoľko hodín, pravidelne s ním navštevuje rehabilitácie, hodiny logopédie a psychológie ako aj pravidelné ambulantné kontroly u neurológa, psychiatra, zubára a internistu, nie je v jeho záujme, aby sa opatrovníčka

vzdľaovala mimo miesta jeho trvalého bydliska. Matka detí pracuje na K. ako vysokoškolský pedagóg, kde vyučuje hru na klavír. Dochádza teda do Ružomberka za prácou niekoľko krát týždenne, preto je zrejme, že sa môže dostaviť na pojednávanie v mieste výkonu svojej práce v Ružomberku.

Matka maloletých, ani kolízny opatrovník sa k návrhu otca nevyjadrili.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 2, 3 O. s. p. vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať. V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Postup podľa § 12 ods. 2 O. s. p. je výnimkou zo zásady, že konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonných kritérií, a teda výnimkou z ústavou garantovanej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Pokiaľ ide o dôvody vhodnosti opodstatňujúce prikázanie veci inému súdu, tieto môžu mať rôznu povahu, a to v závislosti na predmete konania, postavení účastníkov a iných okolnostiach. Predpokladom prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O. s. p. je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pritom je však potrebné mať na zreteli, že všeobecná miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je zásadou základnou, a prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady, ktorú je nutné – ako výnimku – vykladať reštriktívne. Pokiaľ súd prikáže vec inému súdu podľa ustanovenia § 12 ods. 2 O. s. p. bez toho, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené podmienky, poruší tým ústavne zaručené právo zakotvené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

Dôvody vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O. s. p. môžu byť rôzne v závislosti od predmetu konania, postavenia účastníkov a iných okolnostiach. Pôjde však, ako bolo uvedené vyššie, predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodit', že iným, než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. K prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu by však malo prichádzať iba výnimočne a len zo závažných dôvodov, kedy dôvody

odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému musia byť natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prielom do vyššie citovaného ústavného princípu. Zákon pritom výslovne zakotvuje právo účastníkov vyjadriť sa k dôvodom delegácie i k súdu, ktorému má byť vec delegovaná, aby vhodnosť takého postupu mohla byť zvážená aj z hľadiska ich pomerov.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o konanie o vec starostlivosti súdu o maloletých – o zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti niektorého z rodičov a určenie výživného.

Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadať, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania, alebo na konanie ako také.

Dôvody uvedené účastníkom konania nie sú relevantné a nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Prikázanie veci Okresnému súdu Ružomberok, z dôvodu výrazného zjednodušenia prístupu k súdu pre účastníkov nepovedie k výraznejšiemu zhospodárneniu či urýchleniu konania.

V danom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval návrh otca maloletých na prikázanie veci a ním uvádzané dôvody za akceptovateľné a v súlade s podmienkami na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v súčasnom štádiu konania tu nie sú dôvody, ktoré by odôvodňovali prikázanie veci Okresnému súdu Ružomberok. Nie je totiž dostatočne preukázané, že by Okresný súd Ružomberok prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie než Okresný súd Bratislava I, ktorý vo veci koná. Ustanovenie § 122 ods. 2 O. s. p. totiž umožňuje súdu, ktorý vec prejednáva dožiadať iný súd v obvode ktorého sa účastník, resp. jeho opatrovníčka zdržujú o vykonanie dôkazu, a to aj výsluchom účastníka konania, resp. jeho opatrovníčky (§ 125 O. s. p.) a tým sa predišlo prípadnému narušeniu postavenia otca maloletých detí, ktoré vyplýva z jeho zdravotného stavu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. marca 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová